

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insetate) prejema upravništvo in ekspedicioja v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 113.

V Ljubljani, v četrtek 18. maja 1893.

Letnik XXI.

Deželni zbor goriški.

VII. seja v torek, dne 16. maja 1893, ob 5. uri popoldne.

Navzoči so vsi poslanci do jedinega Del Tore, ki je bolan.

Prečita se zapisnik zadnje seje. Nato je prebral gosp. zapisnikar predlog dr. Gregorčiča, ki namerjava spremenitev deželne šolske postave od 6. maja 1870 o troških za ljudske šole in učitelje. *)

Po § 38. imenovane postave morajo vzdrževati šole in plačevati učiteljsko osebje pojedini okraj vsak zase.

V § 57. je obljubljena nova postava, ki ima določiti, koliko naj dežela doklada za šole. Predlog in želja slovenskih poslancev bi tedaj bila, naj se troški razdelijo, kakor v Istri, to je, troške za poslopja in orodja plača okraj ali občina, troške za izplačevanje učiteljev plača dežela.

Ta za razbremenitev slovenskih davkoplačevalcev velevažni predlog se tedaj glasi:

§ 38. Snovanje in vzdrževanje potrebnih ljudskih šol (§§ 1., 5., 12.) je naloga občina pojedinih okrajev in dežele. Šolski okraj bode pokrival materialne troške, dežela pa bode pokrivala dohodke vsega učiteljskega osebja (štipendije, kvinkvenije, plače, podpore, remuneracije itd.). Šolskemu okraju se torej nalože troški za zidanje in popraviljanje šol, za stanarino, za snaženje, za kurjavo in svečavo v šolah, za stanarino učiteljev, za telovadnice in vrte in sadnice, za šolsko in učno orodje, za knjige in druge potrebščine ubogim učencem.

§ 41. Šolski okraj in dežela prevzameta vse

*) Ob osnovani postavi o povišanju plač učiteljem mi je pojasniti, da je odsek še ni sklenil, niti predložil deželni zboru.

oskrbovanje šol. Občine so oproščene od troškov zaznamovanih v §§ 52., 53.

§ 46. Okrajni zalogi ostanejo; vnje se stekajo darovi in volila, namenjena za svrhe okrajnega šolskega zaloga. (V starem § 46. je rečeno: šolske svrhe, v novem § 46. ni stvar jasna.)

§ 52. nalaga nakup knjig in orodij za uboge otroke: okrajem (ne občinam, kot do zdaj).

§ 53. je prenovljen primeroma s § 52.

§ 57. (novi): Ustanoviti je poseben deželni šolski zalog, ki prevzame tudi bremena zaloga normalnih šol. Dohodki novega zaloga so:

1. Zaloga normalnih šol kot glavica;
2. dohodki imenovanega zaloga, tudi oni, katere dobiva od države;
3. darila, volila, ustanove itd.;
4. dohodki zaznamovani v §§. 24., 25., 26. postave od 10. marca 1870;
5. deželne doklade. Tudi interkularne prihrane bodo se stekale v deželni zalog.

Postava obvelja s 1. januarjem 1894.

Predlog bode dr. A. Gregorčič utemeljeval v prihodnji seji. Utemeljil ga bode, ali prepričati bo težko bogate sosede, naj pomagajo manj imovitim. . . . Sicer pa Vam hočem točno poročati.

* * *

I. Nato je bil na dnevnem redu zakon o lovu in stražnikih, nastavljenih za varstvo zemljiške kulture. Vladni načrt se je vrnil odboru, da ga razdeli poslancem v študije in potrebne premembe. (Poročevalec poslanec Ivančič.)

II. Zakon o cestah in cestnih odborih, ki se je sprejel jednoglasno. Važne spremembe so zapopadene v §§ 11. in 40., ki se glasita:

§ 11. Kidanje snega na okrajnih cestah morajo praviloma opravljati brezplačno tiste občine, katerih okoliš ni od dotične ceste oddaljen 7 kilometrov.

Katere občine in za katere cestne proge so dolžne sodelovati pri tem, to poižveduje in določuje

cestni odbor gledé vsake ceste z ozirom na krajne in na druge razmere. O tem je priziv, ki pa nima odložitve moči, dopuščen do deželnega odbora.

Ako bi pa kaka občina zanemarila kidanje snega v 24 urah potem, ko je prejela povelje od cestno-odborovega načelnika, imel bo ta oblast, sneg iztrebiti dati na račun uporne občine.

Kjer krajne in cestne razmere dopuščajo in zahtevajo rabo snežnih plugov, mora cestni odbor imeti vsaj jednega na razpolago; na izvoljo pa mu je, da sneg s pomočjo snežnega pluga iztrebiti dá bodisi na svoj račun, bodisi po občini ali po občinah, ki so v to obvezane v smislu predstojecih postav.

§ 40. se glasi:

Politična oblastva so opravičena in dolžna siliti na to, da se javne ceste ohranijo v takem stanju, kakoršno zahtevajo postave, in da se jih more vsak posluževati brez zapreke.

Njihova dolžnost je, v slučajih, če se na cesti najdejo nedostatki, ki zavirajo promet, ali zaradi katerih so v nevarnosti ljudje ali imetje, zahtevati potrebno pomoč od organov, ki so v to najprej zavezani. Samo ko bi bila silna nevarnost, ali ko bi pomoč ne prišla o pravem času, smejo odstraniti te nedostatke naravnost ob troških tistih, ki so jih plačati dolžni, toda izvršiti jim je samo neobhodno potrebna dela. Omenjeni troški se povrnejo okrajnemu političnemu oblastvu, kadar jih vgotovi namestništvo. (Konec sledi.)

Zopet legalizacija.

II.

Posebno pa „Slov. Narod“ naglašá, da smo mi zamolčali, da so kranjski notarji obljubili, da bodo zastoj legalizovali za zneske do 100 gld. Tučaj imamo prvič opomniti, da si je „Narod“ zagrešil malo neresnico. Kdor bere naše poročilo iz deželnega zbora in je zlasti čital govor g. poslanca

LISTEK

List iz naših gorá.

(Slika iz življenja. Napisal A. V.)

Mnogo se je spremenilo po naših gorenjskih gorah, kar sem dečko tri čevlje visok hotel s strcem na strme pečine na lov, kar sem prvič poslušal „rigel“ divjega petelina, kar sem prvič sledil divjega kozla, kar sem prvič natrgal šopek prelepih otrok gorske Flore — planinske rože. A spominjam se erezno na prešle, mile čase, duh pa slika mi znane obraze in kraje pred oči. Eto, list iz naših gorá!

Gorenjsko gorovje prehaja v primorske gore. Ko še pri nas gozd zeleni in so visoko nad njim raztezajo lepi gorski pašniki pod sivimi vrhovi, krog katerih so razpeti srebrni plašči plazov, ko pri nas še planšarske kočje krijo planine in pesem veselih pastirjev odmeva od skal v gorsko tihoto, naenkrat priroda lice spremeni, če noga stopi na sosedna primorska tla. Kamor le oko zré, dviga se golo skalovje, skalnata pustinja, iz katere molé razpale goré; puste, gole ploskve; ostri robi in topasti zobi; vitki stolpi, mogočni oboki in piramidne skale, koje je Stvarnik tako čudovito stvoril; redko z grmičjem in planinskim borovjem, s smrekami ter jelšami

porasli nižji vrhovi, v ozadju sivi z mladim snegom kriti nebotični gorski velikani; vidijo se široke razpoke in globoka brezdna ter prepadi, globeli, jarki in riže, po katerih za gorkega poltja šumljajo vode, otroci tajajočega se snega in ledú.

● Vedno večja, mogočnejša, veličastnejša je okolica. Vrhovi gorá, kateri so se blizu videli, se neizmerno visoko spenjajo v temne megle, a njih sneženi plašči so umazano beli, ker jih je posulo razpršelo se kamenje in pesek. Redko kje raste drevo ali grm po pečevju, le v malih dolinicah v kakem kotliču, kamor so plazovi in divji potoki zanesli mrliča — smrečico ali ostanke grma, raste v zavetju trava, po razpokah planinska roža.

In vendar se je tu naselil človek, raztreseno je po skalovju siromašno primorsko selo. Samotno stojé v zakotjih male iz skal sozidane trdne kočje seljakov, iz nizkih dimnikov se vali dim v zrak, a iz priprostega skromnega doma se razlega pesem o divjih kozlih, o Soči, o morju, o zlih in dobrih gorskih duhovih. Streha pokriva troje prostorov: sobo, kuhinjo in ob enem vežo in kozjo stajo, a prehod vodi iz jednega v drugega. Navadno podnevno bivališče je zakajena kuhinja z nizkim ognjiščem, nad katerim na železni verigi visi kotlič. Na steni borno opravljene čumnote vise puške, kojih starosti bi še sam Metuzalem ne znal natančno do-

ločiti. Njiv ne pozna kočar, po dolinicah nasadi zelenjad; travnikov nima, saj domače koze so mu jedina domača žival in te se zadovoljujejo z nižje na planinah rastočo sočno travo, a divjim kozam ni treba dajati krme, same si jo poiščejo po razpokah in bregovih. Po zimi odidejo možaki na tuje drvarit, a po leti se borno s prihranjenimi novci žive. Glavna jed jim je turšica, kedar je zmanjka nabašejo si žaklje na hrbet in hodijo po raztrganih kamenih stezah več ur daleč v bližnje gorenjske ali primorske vasi kupovat nove. Brez potrebe se ne bo nikdar pokazal kočar v dolino, njemu so njega gore najlepši, najljubši kraj na svetu. Redke kedaj zapusti Primorec ali Primorka svoje selo ter se nastani drugje, če se to tudi zgodi, vendar ostaneta zvesta svojemu domu in ljubita ga nad vse. A čvrst, krepak, žilav ljud je to, teka brez strahu gibčno v svojih lesenih cokljah po najnevarnejših stezah, kjer le hodi divja koza. Šol ne pozna seljak, ne pozna sleparij sveta, ne pozna velesilne svetu gospodujoče moči zlata in srebra, zadovoljen je, če mu Bog dodeli toliko, da ne stradata on in njegova obitelj. In vendar zalezujejo, vendar preganjajo, vendar zaničujejo ga ljudje v dolini, vklepajo ga v železne spone in sodijo ga sodniki modro in pravično. (Konec sledi.)

Žitnika, ta vé, da naši čitatelji lahko poznajo stvar, kakoršna je v resnici.

Glavna stvar se in ostanje pota: Res je, da sémtertja kmet opravi kako drugo pot, ko gre k notarju, ali to se le sémtertja prigodi. Pri sodišču pa ima priden gospodar, kateri se ne pravda, pač le malokdaj opravi, davke plačuje le vsako četrtletje, trgovinski posli ga pa tudi ne vlečejo v daljno mesto, ker v največ krajih svoje pridelke lahko domá prodá, kar potrebuje, pa kupi tudi v domači župniji sedaj, ko so že skoro povsod prodajalnice. Navadno mora torej nalašč iti k notarju, da mu napravi listino.

Res, da morda mimogredé kaj kupi, kar bi domá sicer kupil, ali glavni povod poti je pa le popravek pri notarju.

Naravnost pesek v oči je pa sklicevanje na pravno varnost. Mi smo prepričani, da naši notarji vestno opravljajo svoj posel. Sami pa vseh ljudij vendar ne poznajo. Nikdo se pa ne more zanesti na popolno zanesljivost prič, in tudi notar ni zánje odgovoren.

Gotovo se večkrat prigodi, da priče v resnici dobro ne poznajo dotičnika. Kdor pozná razmere po deželi, mi bo vsakdo pritrdil. V večjih okrajih je pač mnogo ljudij, posebno žensk, ki nimajo nobenega znanca na mestu okrajnega sodišča. Ko bi tak človek, kadar ima kaj opraviti pri notarju, moral pripeljati priče, katere v resnici njega poznajo in jih tudi notar pozná, bi pač precéj stalo, ker moralí bi pripeljati dva boljša moža iz svojega kraja, katera notar pozná.

Da bi ta dva le iz prijaznosti ne napravila tega sprehoda po štiri ali še več ur, to je pač vsakemu jasno. Če se to večkrat ne pripeti, prihaja le odtod, da se gledé prič ne gleda tako strogo. Da se pa vsled tega več sleparij ne prigodi, je pač zahvaliti le poštenju našega naroda, ne pa prisilni legalizaciji.

V svojem domačem okraju bi pa vsakdo lahko dobil zanesljivejših prič, katere bi ga v resnici poznale, nego na mestu okrajnega sodišča. Naši župani, občinski odborniki in sploh posestniki so pa vendar možje, o katerih ni pričakovati, da bi podpirali kake goljufije. Pravna varnost bi torej le pridobila, ne pa izgubila.

Da je iz prepričanja mogel glasovati za Pfeiferjev predlog izmej juristov k večjemu g. dr. Papež, češ, da bi se število pravd jako pomnožilo, ako se odpravi legalizacija, trditi je razžalilno ne le za dr. Papeža, temveč tudi za štajerske slovenske poslance, juriste, ki so tudi glasovali za odpravo legalizacije.

Pač ne bodete trdili, da so tudi te gospode vodili pri tem tako umazani povodi. Sicer smo se pa mi sklicevali na jednega prvih juristov v Avstriji, dvornega svétnika Lienbacherja in njegove mnogoletne skušnje, zakaj pa „Slov. Narod“ tega ne pové svojim čitateljem?

Sicer bi pa mi, ko bi hoteli tako sumnjčiti, kakor to dela „Slov. Narod“, kar obrnili ost proti odvetniku, ki je glasoval za ohranjenje legalizacije. Rekli bi, da gospod le malo dalje gleda v bodočnost, kakor dr. Papež.

Spoznava, da bi ljudje, ko bi se privadili delati listine, katere sedaj delajo notarji, začeli se tudi v drugih stvaréh postavljati bolj na lastne noge. Marsikdo bi sam tudi napravil tožbo, in začelo bi se zahtevati, da se sploh rabljenje odvetnikov na neogibno potrebno omeji in bi vsled tega izgubili tudi odvetniki nekaj zaslužka.

Nabiranje za katoliški sklad pač ni v nobeni zvezi z legalizacijo, in da je najstarejši slovenski dnevnik tudi to stvar zapletel v polemiko, to pač dokazuje, kako v zadregi je že bil za argumente proti nam. Če „Narod“ govori tu o izmolzevanju, mu lahko konstatujemo, da za ta sklad donajajo ali obetajo doneske pač le premožnejše osebe, bodisi duhovskega ali posvetnega stanú.

Ko bi se pa postavili na stališče, na katero se je postavil „Narod“, bi tudi lahko nabiranje za „Narodni dom“, „Družbo sv. Cirila in Metoda“ in druge take narodne namene označili za izsesavanje ljudstva, kakor „Narod“ to trdi o katoliškem skladu.

Sicer pa nas to očitaje „Narodovo“ jako malo moti. Kako so naši liberalni listi vzdihovali, koliko škode bode imel „Mir“, „Slovenski Gospodar“ in drugi taki manjši listi, ko smo mi osnovali „Domo-ljuba“. Ni bilo dolgo, so pa vse te pomisleke zgubili in sami osnovali „Rodoljuba“.

Kdo vé, če sami ne poskusijo v kratkem osnovati v svoje strankarske namene kakoga takega sklada, če le upajo, da je v njih krogih toliko požrtvovalnosti, da bi mogli pričakovati kaj vspeha.

Volitev v deželni zbor.

V Zagrebu, 10. maja.

V Zagrebu bomo imeli 18. maja zopet volitev enega poslanca v deželni zbor. Zavoljo tega je bil te dni prišel semkaj predsednik hrvatskega zbora, da se za to volitev ukrene vse potrebno. Nekaj časa je vladna stranka zatezala s to volitvijo, ker se je bala, da bi jo moglo zopet nadvladati opozicija. Ko je pa točno pregledala popis volilcev, prepričala se je, da jej tukaj ne more uteči zmaga, kajti od vseh volilcev spadate dve tretjini na činovnike in le ti morajo glasovati za vladno brez razlike. A da opozicija ne bi pri vsem tem imela časa za agitacijo, opredelilo je mestno županstvo najkraji rok za to volitev. V tem kotaru opoziciji ni mogoče zmagati, tudi ko bi vsi neodvisni mestjani prišli glasovat, činovniških glasov preostane še vedno čez 100. Le v enem slučaju, ko bi bile volitve pri nas zares svobodne, bilo bi mogoče opoziciji, kaj doseči. Ali za činovnike pri nas nima slobodne volitve, saj se je javno v saboru izjavilo, da je vsak činovnik dolžan, za vladno glasovati, in bau kot vodja te stranke se tej izjavi ni protivil, če tudi drugače zatrjuje, da vladna pri nas največja volitvena svoboda. Radi tega se je te dni obrnila zjedinjena opozicija na bana, naj bi se on izjavil v tem pogledu javno za ravnanje vseh činovnikov, sme li vsak po svojem prepričanju glasovati, a da ga za to ne bodo preganjali. Seveda stoji v volitvenih propisih, da je volitev svobodna, ali mi jako dvomimo, da bode dobila opozicija sploh kak odgovor. Vsak pa dobro vé, da molčanje tudi nekaj pomeni. Na tak način je v tem kotaru izvolitev vladnega kandidata zagotovljena, kar je seveda za vladno stranko velikega pomena gledé na zadnje volitev, po kateri se je eden del Zagreba pokazal v opozicijskem duhu. Bode li opozicija postavila svojega kandidata, ni še znano; dobro bi bilo, da ga postavi, v takih slučajih tudi glasovi manjšine nekaj pomenijo, kajti če se ne izvojuje zmaga prvokrat, more se z odločnim delovanjem drugokrat. Le z odločno vztrajnostjo se more kaj doseči.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. maja.

Boj za akademično svobodo. V Inomostu je vojaško poveljništvo prepovedalo dijakom, ki so jednoletni prostovoljci ali pa rezervni častniki, da ne smejo biti člani dijaških zvez. To je vzbudilo mej dijaštvom veliko nevoljo, ker je sedaj obstanek mnogih teh društev v nevarnosti. Sklicali so shod, na katerem sklenejo resolucijo do vseučiliškega senata, da se odločno upre takemu rušenju akademične svobode. Shod se je sicer prepovedal, ali se je vzlic temu vendar vršil. Dijaki so sklenjeno resolucijo izročili rektorju, ki jo jim je pa vrnil, ker se je sklenila na nedovoljenem shodu. To je mej dijaki še povečalo razburjenost, in sklenili so, da se ne udeležé predavanj, dokler se kaj ne stori v varstvo dijaških pravic. Na svetnih fakultetah v Inomostu se torej zadnje dni več ne predava. Mestno prebivalstvo simpatizuje z dijaki. Pa tudi drugod se dijaki za to stvar zanimajo, ker se bojé, da se polagoma povsod tako omeji akademična svoboda. Tudi na Dunaju se že govori o dijaškem strajku, ako se akademična oblastva z vso odločnostjo ne potegnejo za akademično svobodo. O tej stvari se je že razgovarjalo v gorenjeavstrijskem in tirolskem deželnem zboru.

Nemška gimnazija v Uferskem Hradišu. Veliko vzdihovanje je bilo po židovskih listih, ko je iz gimnazije v Uferskem Hradišu bilo izključenih 13 dijakov. Kdor pozna židovske liste, je precej slutil, da tukaj nekaj posebnega zadaj tiči. Ko bi bili ti dijaki samo Nemci in bi gimnazija bila samo nemška, bi v Izraelu ne bilo takega vpitja. Tukaj je pa šlo za židovske sinove in za obstoj zavoda, na katerem študirajo največ židje. Mej izključenimi dijaki je bilo nič manj kakor najstaj židov. Ona dva dijaka, ki sta izključena iz vseh gimnazij avstrijskih, sta žida. Židovski listi so pa znali dobro zamolčati, kake vere so izključeni dijaki. Pisali so le, da so Nemci in stvar tako zavijali, kakor bi se Nemcem zgodila kaka krivica, ko bi

naposled ta gimnazija morda prenehala. Tožili so, kako je to hud udarec za stariše izključenih dijakov. Kakor na tem zavodu, je sploh ne šolah, katere vzdržuje ali podpira nemški Schulverein, mnogo židov. Glavno besedo pri tem društvu imajo židje, zato se pa v prvi vrsti ozira tudi na žide.

Francoska zbornica. V francoski zbornici je poslanec de Mahy vprašal vlado, kak položaj je na Madagaskaru. Zahteval je, da vladna z večjo odločnostjo postopa proti domači madagaskarski vladi in strogo pazi na angleške verske družbe. Če ne bode za časa pazila, bodo Angleži izpodrinili francoski vpliv, kakor so ga v Egiptu, kjer že sedaj Franciji ne priznavajo nobene večje besede kakor neki drugi državi. Minister Develle je odgovoril, da bode Francija varovala svoje pravice na Madagaskaru z vso odločnostjo, kadar bi bilo to treba. Sedaj pa še z Anglijo ni nobenih težav. Madagaskar se pa z Egiptom primerjati ne more. Kar se pa tiče Egipta, minister pravi, da so Gladstonove besede globoko užalile Francijo, ki ima pravico govoriti v egiptovskih stvaréh. Angleži pač ne bodo mogli tako popolnoma prezirati Francije v Egiptu, ker to bi bilo v nasprotju z vso dosedanjo politiko. Zbornica je z ministrovimi pojasnili bila zadovoljna.

Bolgarske stvari. Veliko sobranje je izvolilo s 556 glasov Petkova predsednikom, 486 glasovi Halaševa prvim in z 295 glasovi Andonova drugim podpredsednikom. Poslednji je izvoljen proti Nikoforovu, ki je dobil 200 glasov. — V ponedeljek zvečer je bilo mesto Trnovo lepo razsvetljeno. Bila je tudi velikanska bakljada, katere se je udeležilo na tisoče ljudij, ki se je z godbo ustavila pred stanovanjem kneževim. Knez je prišel na verando pri cesti in poslušal nekaj komadov, potem se pa prisrčno zahvalil. Iz vseh krajev Bolgarije prihajajo k knezu odposlanstva, ki mu častitajo in ga prosijo, da obiše njih kraj, ko bode potoval s svojo sóprogo po deželi. Kneginjo je knez imenoval načelnico dvema polkoma. Kolikor se sedaj more vedeti, vladna po vsej deželi veliko veselje in tudi v sebranju ne bode nobenega posebnega upora proti premembi ustave.

Preosnova belgijske vojske. Novi vojni minister misli zbornici predlagati, da se povekša vojska na 300.000 mož. Sedaj ima Belgija le 130.000 vojakov. Sedanje meščanske garde se preosnujejo v deželno brambo in vpelje se občna vojaška dolžnost. Zbornica voljena na podlagi občne volilne pravice, se pač ne bode tako upirala taki preosnovi vojske, kakor se je sedanja.

Volilno gibanje v Nemčiji. Očividno so bila vladna prizadevanja, da bi razcepili katoliški centrum. To se pa ne bode posrečilo, kajti tisti poslanci katoliškega centra, ki so glasovali za vojaško predlogo, na veliko žalost vlade niti ne kandidujejo več, da le ostane stranka popolnoma jedina.

General Dodds ima sedaj priliko postati velika politična oseba v Franciji, ako ima sposobnosti za to. Ko bi bil kak Boulanger, bi gotovo kmalu veliko govorili o njem. Pri povratku iz Afrike so mu v Marseillu priredili vsprejem, kakeršnega so priredili o svojem času vojakom, ki so se povrnili s Krima. Boulangisti so pa jeli misliti, da bi Dodds morda bil pravi mož za kak prevrat, ker so ga afriške zmage naredile popularnega. Tako imenovana patrijotična liga je že izdala oklic, v katerem vabi vse tiste, ki še mislijo na maščevalno vojno z Nemčijo, da se zberejo okrog generala Doddsa. Generalu pa v tem oklicu priporoča, da naj stori svojo dolžnost. Parlamentarce naj pa pomeče skozi vrata, ako se bodo kaj ustavljali. — Sedaj po panamski aferi bi bil čas za kak prevrat morda ugoden, ali kako se kaže se general Dodds ne mara dati rabiti za politično orodje.

Cerkveni letopis.

Imena papežev po prerokovanju škofa Malahije.

(Spisal Jurij Benko.)

(Dalje.)

Klemen XIV. (1769—1774). „Ursus velox“, ali „visus velox“ („hitri medved“ oziroma „hitri pogled“). Iz rodovine Ganganelli; v svojem grbu je imel medveda. Njegov prislov meri nedvomno na jezuitski red, katerega je on razpustil radi svojega „hitrega pogleda“ ali kratkovidnosti, oziroma nepremišljenosti. Vladal je 5 let, 6 mesecev, 3 dni.

Predno podam po Malahijevem prerokovanju preroška imena zadnjih deset papežev, zdi se mi

potrebno, da z nekaterimi besedami omenim, kaj pišejo o usodi katoliške cerkve sveti cerkveni očetje, učeni bogoslovci in kaj so govorile o tej stvari nekatere osebe prošlih vekov, katere so imele preroknega duba. In uprav po teh isjavah tolmačijo pisatelji skrivnostna imena onih prihodnjih papežev.

Sv. Tomaž Akvinski piše v svojem delu „Catena ss. Patrum“ doslovno: „Mnogi sv. očetje razlagajo šest dni (stvarjenja) kot šest svetovnih dob, katere vsaka obsega 1000 let. Ménijo, da bo stal svet 6000 let, potem pa napoči sodba in poveljanje božje pred vsem narodi. V šestih dneh je Bog svet ustvaril, sedmi dan pa je počival. Tako sledi po šestih delavnih dneh sveta sobotni pokoj.“ — Sv. Hieronim, razlagajoč psalmistove besede: „Tisoč let je pred tvojim obličjem kakor preminoli večrajšnji dan“, pravi: „Po mojem mnenju pomeni izraz ‚tisoč let‘ toliko kakor ‚en dan‘, in s tem hoče psalmist reči, da bo svet stal 6000 let, kakor je bil v šestih dneh ustvarjen. — S to podmeno se skladajo bajke starih Perzov, ki pripovedujejo, da se bo 3000 let po Zoroastru svet prenovil. Ker je Zoroaster živel nekako tisoč let pred Kristusom, strinja se to sporočilo popolnoma s krščanskim.“

Sv. Hildegarda (iz 12. stoletja) piše v svoji knjigi „Scivias“: „V šestih dneh je Bog svet dovršil in sedmi dan je počival od svojega dela. Kaj pomeni to? Šest dni je šest vekov; toda v šestem so se godila nova čuda na svetu, kakor je tudi Bog šesti dan svoje delo dovršil.“

V sluhu svetosti umrli Janez Jernej Holzhauser je spisal v 17. stoletju razlago skrivnega razodenja sv. Janeza. Ta pobožni mož tolmači pisma sedmerim krščanskim občinam v Malí Aziji kot sedmere dobe katoliške cerkve in sicer v sledečem redu:

1. Doba setve traja od prvega binokšnega praznika do Neronovega preganjanja. V tej kratki dobi so razširili apostoli nauk Kristusov s čudovito močjo čez ves tedanji svet.

2. Doba zalivanja in gojitve traja od Nerona do Konstantina Velikega. V tej dobi teče v potokih krščanska kri, ki je „seme novih kristijanov“. S tem se utrdi cerkev božja na zemlji.

3. Razsvetljuječa doba sega od Konstantina Velikega do Karola Velikega. V tem času se porajajo v sveti cerkvi mnoge krive vere, zoper katere se bori stanovitno katoliška cerkev. Mnogi sveti očetje iz vzhoda in zahoda ter mnogi cerkveni zbori določijo, pojasnijo in branijo pristni uk Kristusov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. maja.

(Posvečenje portatilljev.) Prezvizišni gospod knezoškof ljubljanski posvetili so danes dopoldne 67 portatilljev ali prenesljivih altarjev.

(Nemški „Schulverein“.) Štajerske podružnice nemškega „schulvereina“, slovite požiralnice za slovanske otroke, so imele dne 7. maja v Gradcu neki „ortsgruppentag“, kjer so si hrabri tevtonski možakarji moško posvetovali, kako bi se jedenkrat za vselej moglo neznosne „bindišarje“ pribiti ob stenol. Zbralo se jih je k posvetovanju celih — 70 pristnih (?) Germanov zvečer k veselici pa dobro štetih 150. Jadikovali so po lepi svoji šegi, kako hira „schulverein“ ob hudi sušici ter vedno bolj gineva zanimanje zanj. Vkljuba slabi udeležbi, vršil se je ta „tag“ prav „sijajno“, kakor pišejo nemški listi („nahm einen erhebenden Verlauf“). Kakor je videti, postala je nemška gospoda že precej — skromna!! — Slaba pa se je godila ob omenjenem shodu celjskim pragermanom. Zbrani Nemci so jih kratkomalo označili za same — kričače („Kra-kehler“). Dr. Šurbi iz Celje, je zató z „ostrimi“ besedami zavračal „neosnovano“ očitjanje, da so spodnještajerski zlasti celjski Nemci „Kra-kelarji“, ter je „tistim, ki niso pri shodu“ (!) očital, da se tako malo brigajo za stiskano celjsko nemštvo! Zbog te nebržnosti severnih „bratov“ se bodo celjski Nemci morali navaditi, da sami brané svoje stališče. — Večja debata o „schulvereinu“ bila je v zadnjem zasedanju nižjeavstrijskega drželnega zbora. Ko se je predlagalo, naj se temu društvu dovoli 2000 gl. podpore, oporekala sta predlogu poslanca dr. Scheicher in Schneider med odobravanjem protisemitov, češ: da „schulverein“ po svojih šolah samo pomenjuje slovansko dečo ter skrbi za — židell. Odgovarjal jima je predsednik „schulvereina“ dr. Weitloff, a odgovor je bil golo zabavljanje proti — verski šoli in katoliškemu šolskemu društvu na

Dunaju. Na očitjanje, da omenjeno zloglasno društvo le skrbi za germanizacijo slovanske dece in za — žide, ta odgovor ostal je dr. Weitloff dolžan do današnjega dne! In to nam treba dobro zapomniti, da vémo nasprotnikom odgovoriti, kedar se jim bode zopet poljubilo trobiti med svet debelo laž, da skrbi „schulverein“ le za „nemške“ manjšine in njih naraščaj med Slovani! Liga + 4.

(Umrli) je v torek na Dunaju knez Salm-Reiferscheidt-Krautheim, ki je mnogo let bival na gradu Novo Celje v Savinjski dolini.

(Odposlanstvo občine Horjul) obstoječe iz župana Tomaža Zdešarja, svetovalca Franceta Brezice in odbornika Janeza Čepona izročilo je danes, izvršujú sklep občinskega odbora v seji dne 9. aprila t. l. Nj. prevzvišenosti knezoškofu ljubljanskemu diplomu častnega občanstva. Včeraj pa je isto izročil občinski zastop Poljane pri Ribnici. Vrla zastopa občine horjulske in poljanske vstopila sta s tem činom mej mnogobrojne enakomisleče, svojemu višjemu dušnemu pastirju udane občine. Slava jima!

(Izterjavanje vojaških taks.) Po nekem ministerskem odloku izostane sodnijska rubežen za izterjavanje vojaških taks najnižjih treh razredov po 3 gl., 2 gl. in 1 gl., izvzemši slučaj, če ima dotičnik znano premoženje, katero se pa more prijeti le s sodnijsko rubežnijo.

(Nesreča.) Dne 9. t. m. je Janez Babič v Brebrovniku na Štajerskem posekaval kostanj. Drevo se je pa podrló nanj in je bil takoj mrtev.

(S Pivke) 17. maja: Danes zjutraj med 6. in 8. uro pomikal se je sprevod od Slavinske cerkve proti cerkvi sv. Elije v Trnje, proseč od neba potrebnega deža; če ravno ni bil v nedeljo iz lece napovedan, je vendar presegal število vdeležencev drugih od cerkve zapovedanih sprevodov. Za rast na polju je skrajni čas, da jo blagodejni dež pospeši, rast trave je splošno zadržana, imeli bodemo pičlo sena. Bog usliši zaupne prošnje svojega ljudstva. — Časi so žalostni, če ravno se vmes kaka na videz vesela zakroži, kakor na zadnjo nedeljo v Zagorju. Nikdo ni nasproten enakim shodom, a želeti je, da se ne vršijo toliko košato; ljudstvo je v tej okolici splošno revno, gledati in skrbeti bi se moralo, kje naj se mu kaj prihrani, ne pa mu izvabljaati zadnji vinar iz žepa. — Minuli teden došlo je nekaj „vagonov“ s turžico na postajo St. Peter, kjer se je izročila občinam, da jo razdele pravomerno med revne občane. Čudno je pri tem, da se ni ozir jemal na občino Sv. Petra, katere bi bila „podpure zelo potrebna. Ljudstvo vso to krivdo zvrča na dotično županstvo. Ako je to kaj res, obžalujemo postopanje ob zadnjih obč. volitvah. — Včeraj delile so se v Slavini po zapuščini pokojnega g. Kalistra premije posestnikom najlepših junic, ob enem prejela je vsaka h. št. te župnije po staro letni navadi nekaj nad 3 in pol gl.; danes deli se pa miloščina ubogim pri župniji v St. Petru.

(Za pogorelece v Mengšu) je g. Fr. Birk, mestni kapelan v Kranju, poslal poleg treh zadnjih naznanjenih še 10 gl.

(Novice z Reke.) 5. t. m. so našli delavci, ko so kopali za vodovod, blizu župne cerkve človeške kosti in svetinice loretske Matere Božje. — 6. t. m. je bil naš guverner pri avdijenci kraljevi v Pešti. — Isti dan si je neki Jakob Randić zlomil desno roko. Mladina noče biti previdna. — 7. t. m. so zaprli Ivana Superina in Petra Superina, ker sta se na javnem trgu prepirala. Isti dan so zaprli dva mladeniča, ker sta na obali srkala vino iz bačev. — Isti dan so naši vatrogasci obhajali dvajsetletnico društvenega obstanka. Ob 7. uri so imeli svoje vaje, potem zabavo. — 9. t. m. se je mislil obesiti neki Frančišek Bellen. Neka ženska ga je zapazila, vpila ter tako privabila može, kateri so vrv prerezali in ga rešili smrti. — 11. t. m. je bila velika slovesnost zunaj našega mesta. Župnik Bedini je blagoslovil dve novi zastavi: ogersko in reško. Ljudstva je bilo na tisoče. Guverner in župan sta bila prisotna. — Istega dne je bila končana sodnijska obravnava gledé onih štirih mož, ki so bili pred nekaj meseci zaradi požiga prijeti, o katerih sem že poročal v Vašem cenjenem listu. Bassanio, kateri je povzročil požar, je dobil dve leti ječe, Daniel, gospodar zažgane mizarnice, dve leti, Nuklič, kot podžigalec, pat let ostre ječe, Skarel štiri mesece zapora. — 12. t. m. se je s samokresom usmrtil neki Peter Sikič. Že dalje časa je to nameraval. — Isti dan ob 1. uri 45 minut smo čutili potres. — 13. t. m. je bila zopet vojaška godba na Trsatu. To je

bilo umestno, ne pa v postnem času. Vendar to ni bilo dostojno, da se je sviralo med šmarniškim govorom in blagoslovom.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 7. do 13. maja je bilo novorojencev 17, umrlo jih je pa 34. Mej poslednjimi je bilo 11 tujecev in 14 v zavodih, jeden je pa bil iz prejšnjega tedna. 1 je umrl za škarlatico, 1 za davico, 9 za jetiko, 6 za vnetjem sopilnih organov, 2 vsled mrtvouda, 1 se je ponesrečil, drugi so pa umrli za raznimi boleznimi. 5 jih je zbolelo za škarlatico, 1 za legarjem, 2 za oslovskim kašljem in 1 za davico.

(S Trsata.) Glagolski misal je dogotovljen. Lepa knjiga je v 4°. Črke so rudeče in črne, papir močan, cena 40 lir. Vezan stane okoli 25 gl. Ako bi si želel to knjigo kateri slovanski duhovnik, naj se blagovoljno obrne in to precej do vis. čast. senjskega ordinarijata, ali pa naravnost do propagande. Pozneje bi se knjiga težko dobila. Prvi glagolski misal se je tiskal l. 1620 v Rimu. Največjo zaslugo si je pri tem stekel frančiškan P. Frančišek Glavinic. On je dobil od cesarja protestantom vzete črke in drugo pripravo. Frančiškana Levadković in Grozdec sta pa stavljala črke. V onem času je to malo kdo vedel. — Pa tudi pri sedanjem misalu so marljivo sodelovali slovanski frančiškani; a največ veleučeni P. Evzebij Fermendzin, katerega imamo že nekaj dnij v svoji sredini. — Solnce pripeka, vročina raste, a dežja ni. Vse je suho, nekaterim že vode primanjkuje. Ako ne dobimo dežja, bode nam vse zgorelo. Ljudstvo prosi potrebnega dežja; dne 14. t. m. je prišla iz tega namena procesija na Trsat k Materi v milosti. Šmarniška pobožnost se opravlja zelo spodbudno. Sploh je ta mesec vedno v cerkvi dobrega ljudstva domačega in tujega obilo. Tudi gospoda ne zaostaja. — Dne 10. t. m. je bila polna hiša božja vernih romarjev. Tudi nekaj Nemcev je prihitelo na skalnati Trsat. Dne 20. in 21. t. m. bode drugi romarski shod. Dne 22. t. m. pa pride procesija iz fará: Grobnik in Jelenje.

(Vincencijeva društva) so poslednjih osemnajst let na Francoskem razdelila 48 milijonov frankov, ubožne sestre porabile so 130 milijonov frankov za vzdržavanje 20.000 starčkov. 50 milijonov se je nabralo za razširjenje vere. Tukaj se vidijo čudovita dela krščanske ljubezni v najtežavnejših razmerah.

(Ločitev zakona.) Znani berolinski profesor Koch se je te dni ločil od svoje žene. Koch, kateri je sedaj že stari oče, vzame sedaj mlado gledališko igralko. Kakor je sodišče odločilo, moral bode plačevati prejšnji ženi četrtno svoje plače. Kakoršen učenjak, tak mož!

(Župnijsko preskušnje) so delali v Celovcu dne 16., 17. in 18. t. m. čč. gospodje duhovniki celovške škofije: A. Coufal, provizor v Zorici; J. Fehr, kaplan v Sovodju; Št. Sakelšek, provizor v Selah; T. Stufka, provizor v Malo-cirknu; Št. Bayer, kaplan v Doberlivasi; J. Ehleitner, provizor v Kramsbrücke; Davorin Krejčič, provizor na Vratih; P. Six, provizor v St. Salvatorju; A. Žak, stolni vikar v Celovcu; J. Fugger, provizor v Medgorjah; Fr. Schreiber, veroučitelj v Celovcu; G. Weiss, stolni vikar v Celovcu.

(Pri letošnjih zgradbah hudournikov na Gerenjem Koroškem) se ne bodo več rabili ljubljanski kaznjenci z Grada. Pač bodo pa delali pri zgradbah kaznjenci mariborske kaznilnice.

(Obšne izobraževalne in podporno društvo za primorske delavce) priredilo je v nedeljo svoje zasnovno zborovanje v Trstu. Ker so se pa slovanski in nemški delavci takoj pričetkom zborovanja upri zoper posluževanje laškega jezika, povzročilo je to velikansko razburjenost in vladni zastopnik moral je razpustiti zborovanje. Več delavcev so zaprli.

(Slovaki.) Ni dolgo, kar sem omenjal spisak Karola Petraša, v katerem trdi, kako dobro se slovanskim otrokom godi. O dečku Mateju Bromesu je pisaril, da je v Aradu, dobro se uči in je prav zdrav. V resnici je pa dečko že pred dvema letoma pobegnil, brez dvoma zaradi tega, ker se mu je „dobro“ godilo. Iz dečka Emila Holczrehta so naredili Kánvási Imra, hodi v kalvinsko šolo, njegov brat Rudolf pase gosi in Karol pase svinje. Kaj lepa omika! Zakaj se z njimi tako godi? Ker je dolžnost vsacega Mažara pomagati nemažarske narode. To nauk dr. Géza Kostenskega, ki je objavil v „Stegedi Hirado“ naslednji članek: „V narodnostnem boju je ni sprave, končati se mora le z zmago stih in poginom drugib. Proč tedaj z lažjo, da jih (Slo-

vakov, Rusinov, Srbov) nočemo ob narodnost pripraviti. Da, to hočemo, moramo hoteti! In ker se le tako moremo vzdržati, je i moralno dovoljeno in nimamo vzroka, da bi se skrivali v tem oziru se svojimi nameni in sredstvi". Vendar enkrat slišimo, da je bila tedaj laž, ko so trdili, da so zaprli slovaško Matico zaradi neredov; laž, da so zapirali slovaške gimnazije zaradi panslavizma in vlažnosti poslopja; laž, da so bili izključeni dijaki radi skrivnih družb, laž vse, kar so pisarili o svoji ljubezni, katera jih je gnala izobraževati revne Slovake — uničiti so jih hoteli, uničiti in nič drugega ne! Toda Slovak ne bode držal rok križem, on se bode tudi vojskoval. Ne bode Mažarov poslovačeval, on le Slovak ostane — vsaj je nad njim Bog, pravičen Bog, ki ponižuje ošabneže.

(Samomorov) pripeti se v poslednjih letih samo v Cisljtaniji povprečno 2000 na leto, to je: jednajst slučajev v dveh dneh! Kako strahovito se množe samomorji, to povdarjajo statistike po vseh deželah.

Društva.

(Izlet na Učko.) Slovensko planinsko društvo napravi, kakor smo že poročali, o Binkoštih izlet na Učko (Monte maggiore). Dosedaj se je prijavilo udeležnikov 15. Kdor se misli še pridružiti, oglašajo se najkasneje do sobote opoldne pri gospodu Sokliču pod Trančev v Ljubljani. Ljubljanski udeležniki naj se zberó na pogovor v petek zvečer ob osmi uri v gospoda Zajca gostilni na Bimski cesti št. 4. — Program je določil odbor tako-le: V soboto popoldne ob 1. uri 19 minut odhod s pošt-nim vlakom v Divačo in od tam ob 4. uri 58 min. v Lupoglav. V Lupoglavu večerja. Po noči odhod na Učko ter dospje družba pred solničnim vzhodom na goro. V nedeljo zjutraj ob 9. uri prihod v Volosko in Opatijo. Popoldne v Reko. V ponedeljek zjutraj na Trsat in opoldne v Iko in Opatijo. Zvečer v Matuje in od tod domov.

Telegrami.

Dunaj, 17. maja. Nadvojvoda Franc Ferdinand je prišel v Sidney, kjer ostane jednajst dnij. Nadvojvoda je popolnoma zdrav.

Dunaj, 17. maja. V čast velikemu vojvodi hesenskemu je bil na vežbališču Schmelz ogled vojakov, pri katerem so bili poleg velikega vojvode tudi cesar in nadvojvode. V cesarjevem spremstvu je bil tudi vojni minister.

Dunaj, 18. maja. Veliki vojvoda hesenski ogledal je popoldne z vojvodo meklenburškim topničarski arzenal. bil je pri produkciji zavoda vojaških jezdnih učiteljev, kjer ga je pozdravil nadvojvoda Franc Salvator. Popoldne pa veliki vojvoda naredi izlet v Laksenburg.

Dunaj, 18. maja. Princ-regent bavarski, Luitpold, je prišel semkaj obiskat svojo sestro Adelgundo, vojvodinjo Modensko.

Dunaj, 18. maja. Deželnemu zboru se je predložilo poročilo občinskega odseka o vladni predlogi o premembi deželnozborskega volilnega reda z resolucijo, v kateri se vlada pozivlje, da predloži predlogo o vpeljavi direktivnih volitev v kmetskih občinah.

Dunaj, 18. maja. V dolenjeavstrijskem deželnem zboru je interpeloval Hauck zaradi prepovedi udeležitve rezervnih častnikov pri dijaških zvezah. Deželni maršal je odgovoril, da ta stvar, ki se tiče najvišjih vojaških oblastev, ne spada več v kompetenco deželnega zbora.

Praga, 17. maja. Namestništvo je dobilo brzozjavno naročilo, da naj na podlagi najvišjega pooblastila zaključí deželni zbor. Glasilo Staročehov, "Hlas Naroda", graja dogodke v deželnem zboru kot nedostojne za deželni zbor in škodljive za narod in domovino. Dr. Matuš je odložil svoj mandat.

Budimpešta, 17. maja. Zbornica poslancev je sklenila, da ne bode imela več nobene meritorične seje, in je pooblastila predsednika, da vladarju čestita ob rojstnem dnevu. (Živahni "eljen"-klici.)

Berolin, 18. maja. Cesar je odpotoval v Zgorelec (Görlitz) k odkritju spomenika cesarju Viljemu I.

Pariz, 16. maja. V Levallois-Perretu in Courbevoiu pri Parizu so zaprli pet anarhistov zaradi pripravljanja razstrelil. Policija je našla tri napolnjene bombe.

Atene, 18. maja. (Standardovo poročilo.) Grška vlada iztirja 38 milijonov frankov zaostalih davkov v interesu inozemskega kapitala.

Umri so:

16. maja. Marjeta Goritschnigg, narednikova hči, 11 mesecev. Travniške ulice, v vojašnici, vnetica možganske mrene. V bolnišnici.

15. maja. Lorenc Bolha, gostač, 62 let, marasmus senilis.

Tuji.

16. maja. Pri **Maliču**: Vitez Schilhowsky, e. in kr. polkovnik; Holdengreis, inženér; Massa, Neuman, Blaid, Brauchtbar, trgovci, z Dunaja. — Orter, Eiselt, zasebnika, iz Trsta. — Pastner, zasebnik, s soprogo; Pasquali, iz Gradca. — pl. Lenk, graščak, z Rake. — Rak, trgovec, s soprogo in hčerjo, z Reke. — Svoboda, trgovec, iz Prage. — Kobadzyn, geometra soproga, Črnomlja. — Kaumenseck, trgovec, s soprogo, iz Brna. — Strasser iz Augsburga. — Braune, deželni poslanec, iz Kočevja. — Weiss iz Bele Peči.

Pri **Stonu**: Fűrler, stotnik, z Dunaja. — dr. Temnik, iz Kamnika. — Balzar, Lister, trgovec; baroninja Alber, iz Trsta. — Giamoviez iz Dalmacije. — Benedikt iz Čakovca. — Vrus iz Čabara.

Pri **Južnem kolodvoru**: Szigly, potovalec, z Dunaja. — Levičnik, trgovec, iz Kamnika. — Deutsch iz Gradca. — Matjan iz Gorenjega Tuhinja. — dr. Grueis s soprogo iz Solnograda. — Albrecht s soprogo iz Hotederšice. — Eržen iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru**: Kramer; Pelko; Peische, trgovec, iz Kočevja. — Schauer, posestnik, iz Poljan. — Samide, posestnik, iz Starega Loga. — Kramer iz Ribnice

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		733.9	10.6	brezv.	megla	
17. 2. u. pop.		731.6	24.6	sl. jzpad	jasno	0.00
9. u. zveč.		732.1	16.4			
Srednja temperatura 17.2° za 28' nad normalno						

Tržne cene v Ljubljani

17. maja

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	8.30	Spez. povelja, kgr.	66
Rež.	6.50	Surovo maslo.	82
Ječmen.	6. —	Jajce, jedno.	2
Oves.	7. —	Mleko, liter.	10
Ajda.	9. —	Goveje meso, kgr.	64
Proso.	6. —	Telače.	58
Koruzka.	5.80	Svinjsko.	64
Krompir.	3.20	Koštranovo.	40
Leča.	14. —	Pšani.	35
Ajta.	14. —	trilob.	18
Fižol.	10. —	Selo. 100 kgr.	3.20
Maso.	1.4	Svinjska.	2.32
Maso.	70	litrov. 4 kub. mtr.	6.50
Šoa.	64	moneta.	5

Dunajska borza.

Dne 18. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	97	gld	50	kr.
Erebrna renta 5%, 16% davka	97		10	
Zlata renta 4%, davka prosta	116		85	
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96		10	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	976		—	
Kreditne akcije, 160 gld.	330		25	
London, 10 funtov strl.	123		90	
Napoleonador (20 fr.)	9		80	
Cesarski cekini	5		82	
Nemških mark 100	60		37	

Dne 17. maja.

Ogerska zlata renta 4%	114	gld.	70	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94		25	
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148		—	
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	165		—	
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197		—	
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98		80	
Zastavna pisma	100		—	
Kreditne srečke, 100 gld.	196		—	
St. Genois srečke, 40 gld.	67		—	

Stanje avstro-ogerske banke

dne 15. maja 1893. (Brzozjavno poročilo.)

Bankovec v prometu	gld.	467.397.000	(— 6.526.000)
Kovinski zaklad		291.179.000	(— 1.455.000)
Listnica		175.792.000	(— 9.815.000)
Lombard		21.805.000	(— 686.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld.	26.586.000	(+ 5.926.000)
Državnih bankovec v prometu	gld.	312.279.000	(— 278.000)

Pozor!

Na podpisane zadnji „Pozor!“ izjavila se je večina p. n. gospodov oglašencev za Ljubljano. V sled tega bode strokovnjak g. dr. Kornauth dne 23. t. m. (v torek po binkoštih) imal svoj teoretično-praktični poduk, kako miši z „bacilami“ pokončevati, zjutraj od 9. ure naprej v mestni dvorani (na rotovžu) v Ljubljani, kjer naj se izvolijo ne le dosedanj p. n. gospodje oglašenci, nego tudi drugi v obilnem številu zbrati, da se koristna stvar bolje in hitreje razširi.

Dobrova, dne 18. maja 1893.

M. Rant.
šolski voditelj.

Zahvala.

Za obilo izkazano sočutje o bolezni in smrti iskreno ljubljene nepozabne naše hčerke

Amalije

za mnoge krasne vence izrekava vsem najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 18. maja 1893.

Franjo in Marija Fabian.

Razpošilja se sveže napolnjena

Radenska kislá voda

slednji dan. — Prospekti se dobé povsod, koder se prodaja in pri slatinski opravi radenskega kopališča na Štajerskem.

V zalogi je imata v Ljubljani Ivan Liniger in Mihael Kastner. 160 5

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(108) 15 zobozdravnik

pri Hradskega mostu I. nadstr.

Največja zaloga šivalnih strojev

JAN. JAX, LJUBLJANA.

Dunajska cesta 13.

Najnižje cene. Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo. Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno, trajno 556 in cen. 30-25

Cenilniki zastonj in franko.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zrupe pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.